

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Monter fasad
(712304)***

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

* kod zawodu z projektowanej Klasyfikacji zawodów i specjalności z 2013 r., stan na dzień 26.09.2013 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Monter fasad (712304)*

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-299-7 (299)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach.....	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy.....	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych	9
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Przygotowywanie i mocowanie rusztu do przymocowania wypełnienia fasady Kz1	10
3.2. Przygotowywanie i mocowanie wypełnień fasady z płyt izolacji termicznej oraz obudowywanie fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli z płyt aluminiowych, PVC i innych Kz2	11
3.3. Kompetencje społeczne KzS	12
4. Profil kompetencji kluczowych	13
5. Słownik	14

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach

* Według projektowanej Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2013) stan na dzień 26.09.2013 r.:

712304* Monter fasad

Grupa wielka 7 – Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 3).

Grupa elementarna 7123 – Tynkarze i pokrewni (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 7123 Plasterers).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja F. Budownictwo, Dział 43. Roboty budowlane specjalistyczne, Grupa 43.9. Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie wyników badań analitycznych na 15 stanowiskach pracy, w 5 przedsiębiorstwach (średnie – 1, małe – 4, w tym produkcyjno-handlowe – 5), przeprowadzonych w marcu 2013 r.

Zespół Ekspercki:

- Sylwester Wesołowski – Monier Braas Sp. z o.o. w Opolu,
- Lidia Kisielewska – Saint-Gobain Construction Products Polska w Gliwicach,
- Sylwester Karbowski – TS Polska Sp. z o.o. w Radomiu,
- Monika Mazur – Biuro Projektowe w Warszawie.

Ewaluatorzy:

- Andrzej Kieś – „Dolbak – PROJEKTOWANIE” w Lublinie,
- Anna Kusina – Projektowanie i kosztorysowanie w budownictwie, własna działalność gospodarcza w Krakowie.

Recenzenci:

- Jan Lech Zioberski – Biuro Inżynierskie Jan Lech Zioberski w Kielczowie,
- Władysława Maria Francuz – Politechnika Krakowska.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Krzysztof Baranowski (przewodniczący) – Polskie Stowarzyszenie Gipsu w Warszawie,
- Andrzej Strach – Saint-Gobain Construction Products Polska Sp. z o.o. w Koszalinie,
- Wojciech Szczepański – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” w Gdańsku.

Data zatwierdzenia:

- 17.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Monter fasad zajmuje się przygotowaniem i montażem prefabrykowanych elementów zewnętrznych, stanowiących ochronę i dekorację budynku.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Monter fasad jest zawodem budowlanym. Podstawowym zadaniem montera fasad jest przygotowanie i montaż konstrukcji wsporczej wraz z elementami wypełniającymi w postaci płyt z materiałów izolacyjnych i wykończeniowych, np. ze szkła czy kamienia. Pracę swą realizuje w dwóch fazach. Pierwsza obejmuje zadania dotyczące montażu poszczególnych elementów konstrukcji wsporczej według załączonej dokumentacji. Monter fasad przygotowuje i dopasowuje poszczególne elementy na placu budowy, wykorzystując do tego celu różnego rodzaju urządzenia, maszyny oraz szablony. Podstawą wykonywania powyższych czynności jest rysunek techniczny. Ewentualne błędy oraz niezgodności z planami muszą zostać usunięte przed przystąpieniem do dalszych prac. Drugą fazę robót stanowi montaż wypełnienia. Wszystkie operacje tej fazy są wykonywane zgodnie z informacjami zawartymi w rysunkach technicznych i planach. W zależności od specyfiki przedsiębiorstwa poszczególni monterzy mogą realizować wszystkie opisane powyżej zadania, wynikające z procesu technologicznego, lub niektóre, jako ściśle wyspecjalizowani fachowcy. Wyzwaniem w zawodzie montera fasad jest duża różnorodność konstrukcji, jakie mogą być przez niego montowane.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Monter fasad pracuje na zewnątrz obiektu, często w trudnych warunkach atmosferycznych. Większość prac wykonuje na rusztowaniach w pozycji stojącej. Narażony jest na działanie wysokich temperatur w czasie letnich upałów, a w okresie zimowym – na mrozy. Dodatkową poważną uciążliwością jest ekspozycja na działanie wiatru. Dla zmniejszenia wpływu czynników zewnętrznych zaopatrzony jest w odpowiednią odzież roboczą i ochronną dostosowaną do pory roku i aktualnie panującej pogody. Pomimo tego często występującą chorobą związaną

z pracą w zawodzie są wszelkiego rodzaju schorzenia reumatyczne. Najpoważniejszym zagrożeniem jest upadek z wysokości. Urazy i skażenia są często wynikiem nieuwagi przy transporcie elementów oraz nieprzestrzegania instrukcji obsługi sprzętu i elektronarzędzi. Monter fasad posługuje się urządzeniami i elektronarzędziami samodzielnie lub w zespole, gdzie jego praca jest nadzorowana. Monter fasad ściśle współpracuje z innymi pracownikami budowlanymi.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Monter fasad powinien cechować się: bardzo dobrą sprawnością fizyczną, dokładnością, systematycznością, solidnością i umiejętnością współdziałania z innymi pracownikami. Powinien też oznaczać się dobrym refleksem i podzielnością uwagi, cierpliwością oraz zdolnościami manualnymi. Przeciwwskazaniem do wykonywania pracy w tym zawodzie jest lęk wysokości, zaburzenia równowagi, choroby centralnego układu nerwowego, nagła utrata świadomości, zawroty głowy, brak widzenia głębi uniemożliwiający ocenę odległości, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, choroby ograniczające w znacznym stopniu sprawność narządów ruchu, znaczne wady słuchu.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Monter fasad może posiadać wykształcenie zasadnicze zawodowe w zawodach związanych z budownictwem. Możliwe jest również szkolenie praktyczne (przyuczenie) na stanowisku pracy. Pracownik powinien brać udział w szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie, przez stowarzyszenia, różne organizacje branżowe, producentów systemów fasadowych lub w wyspecjalizowanych szkołach i ośrodkach szkoleniowych. Pracownicy montujący rusztowania powinni posiadać uprawnienia w tym zakresie.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzenia/ walidacji kompetencji

Firmy produkujące wyroby do zabudowy fasad prowadzą szkolenia w zakresie montażu swoich produktów. Pracownik zwykle rozpoczyna pracę jako pomocnik montażysty, aby następnie awansować na wyższe stanowisko po wcześniejszym uzupełnieniu wykształcenia. Posiadając kompetencje w zawodzie monter fasad, można pracować na stanowiskach robotniczych w zawodach: 711902 Monter reklam, 712501 Monter/składacz okien, 721403 Monter konstrukcji aluminiowych.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie własnego stanowiska pracy, przygotowanie materiałów, narzędzi i sprzętu do realizacji robót montażowych, zgodnie z przepisami BHP oraz ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z2. Organizowanie transportu materiałów i prefabrykowanych elementów fasad na placu budowy oraz na stanowiska ich składowania (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z3. Ocenianie stanu technicznego podłoża i przygotowanie go do montażu elementów fasady (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z4. Analizowanie dokumentacji budowlanej robót montażowych w celu ustalenia zakresu, kolejności, czasu trwania robót montażowych i rodzajów potrzebnych materiałów (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z5. Wykonanie pomiarów i obsługa narzędzi pomiarowych wykorzystywanych w montażu fasad (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z6. Przygotowanie i mocowanie elementów konstrukcji wsporczej do montażu fasad (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z7. Przygotowanie i montowanie elementów wypełnienia fasad (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z8. Przygotowanie urządzeń i narzędzi do prac montażowych fasad (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z9. Montowanie prostych rusztowań niewymagających dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego oraz ich demontaż (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z10. Ocenianie jakości wykonywanych robót (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

- Kz1 – Przygotowywanie i mocowanie rusztu do przymocowania wypełnienia fasady (potrzebne do wykonania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z8, Z9, Z10).
- Kz2 – Przygotowywanie i mocowanie wypełnień fasady z płyt izolacji termicznej oraz obudowywanie fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli aluminiowych, PVC i innych (potrzebne do wykonania zadań: Z1, Z2, Z4, Z7, Z8, Z9, Z10).
- KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z10).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 3** właściwym dla wykształcenia zasadniczego zawodowego w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w projektowanej Klasyfikacji zawodów i specjalności z 2013 r. (grupa wielka 7 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód monter fasad:

- 1) w zakresie wiedzy: zna podstawowe fakty, zasady, procesy i pojęcia ogólne, zna i rozumie podstawowe zależności w zawodzie montera fasad oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania prowadzonej działalności w branży budowlanej;
- 2) w zakresie umiejętności: ma umiejętności wymagane do realizacji niezbyt prostych zadań i rozwiązywania prostych, typowych problemów w zawodzie montera fasad poprzez dobieranie podstawowych metod, narzędzi, materiałów i informacji, potrafi wykonywać zadania według ogólnej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach; umie odbierać i formułować niezbyt złożone wypowiedzi, także bardzo proste wypowiedzi w języku obcym.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z8, Z9, Z10 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Przygotowywanie i mocowanie rusztu do przymocowania wypełnienia fasady Kz1

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy, pojęcia ogólne i zależności związane z przygotowaniem i mocowaniem elementów konstrukcyjnych, stanowiących ruszt do przymocowania wypełnienia, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- zasady korzystania z dokumentacji;
- zasady montażu rusztu fasady;
- zasady przygotowania rusztu fasady;
- zasady mocowania elementów konstrukcyjnych rusztu fasady;
- zasady użytkowania urządzeń i elektronarzędzi w montowaniu rusztu fasady.

Umiejętności – wykonuje niezbyt proste zadania związane z przygotowaniem i mocowaniem rusztu do przymocowania wypełnienia fasady według określonej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP oraz ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- dobierać elementy montażowe rusztu fasady;
- posługiwać się dokumentacją techniczną rusztu fasady;
- montować elementy konstrukcyjne rusztu fasady;
- użytkować urządzenia i elektronarzędzia podczas montowania rusztu fasady.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z4, Z7, Z8, Z9, Z10 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Przygotowywanie i mocowanie wypełnień fasady z płyt izolacji termicznej oraz obudowywanie fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli z płyt aluminiowych, PVC i innych Kz2

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy, pojęcia ogólne i zależności, związane z przygotowaniem i mocowaniem wypełnień z płyt izolacji termicznej oraz obudowy fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli z płyt aluminiowych, PVC i innych, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP oraz ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas montażu fasad;
- zasady odbioru części fasad od producenta;
- zasady montażu fasad;
- wytyczne odbioru robót budowlanych przy montażu fasad.

Umiejętności – wykonuje niezbyt proste zadania związane z przygotowaniem i mocowaniem wypełnień fasady z płyt izolacji termicznej oraz obudowywanie fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli z płyt aluminiowych, PVC i innych według określonej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP oraz ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas montażu fasad;
- rozpoznawać wady wyrobów dostarczonych od producenta fasad;
- rozpoznawać wady i usterki, dotyczące przygotowania i montażu wypełnień z płyt izolacji termicznej oraz obudowy fasady z płyt ze szkła, kamienia, paneli z płyt aluminiowych, PVC;
- montować elementy wypełniające fasady;
- montować obudowy fasad.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

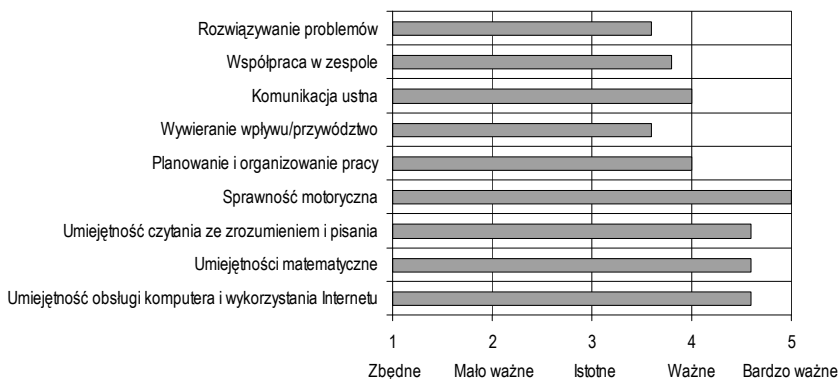
3.3. Kompetencje społeczne KzS:

- ponosi odpowiedzialność za realizację zadań związanych z montażem fasad,
- dostosowuje zachowanie do zmian w zakresie prac montażowych fasad,
- pracuje częściowo samodzielnie i podejmuje współpracę w zorganizowanych warunkach podczas prac związanych z montażem fasad,
- ocenia wpływ swoich działań realizowanych w ramach współpracy zespołowej na efektywność budowy i ponosi odpowiedzialność za ich skutki.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu monter fasad przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 712304* Monter fasad

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiające porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.